
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 1950

I

1. Τὸ 1950 ἔσημείωσε εἰς τὴν διεθνή οἰκονομίαν σημαντικὴν ἄνοδον τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος, νέας τάσεις εἰς τὴν διάρθρωσιν τοῦ διεθνοῦς ἔμπορίου καὶ προοιῶσαν βελτίωσιν τοῦ γενικοῦ προβλήματος τῶν διεθνῶν πληρωμῶν, εἰδικώτερον δὲ ὡς προβλήματος τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας. Ταυτοχρόνως τὸ ἔτος τοῦτο ἔχαρακτήρισαν οὐσιαστικαὶ μεταβολαὶ τῶν προϋποθέσεων αἱ ὁποῖαι ἐπλαισίωσαν τὰ κατὰ τὴν διαδρομὴν του οἰκονομικὰ φαινόμενα καὶ γεγονότα. Ἀπὸ τὴν ἄποψιν αὐτὴν τὸ παρελθὸν ἔτος διαχωρίζεται εἰς δύο περιόδους αἱ ὁποῖαι χρονικῶς συμπίπτουν μὲ τὰ δύο ἑξάμηνα αὐτοῦ, ἐνῶ αἱ μεταβολαὶ τὰς ὁποίας αἱ δημιουργηθεῖσαι νέα προϋποθέσεις συνεπάγονται διὰ τὴν ὅλην πορείαν τῆς παγκοσμίου οἰκονομίας δὲν ἔχουν λάβει ἀκόμη σαφῆ μορφήν.

Μέχρι τῆς κρίσεως τῆς Κορέας αἱ οἰκονομικαὶ ἐξελίξεις προσδιορίζονται ἀπὸ ὠρισμένα εὐρύτερας σημασίας οἰκονομικὰ γεγονότα, χρονολογούμενα ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου τοῦ 1949. Ταῦτα ὑπῆρξαν, ἀφ' ἑνὸς ἡ ὁμαδικὴ ὑποτίμησις τοῦ Σεπτεμβρίου 1949 καὶ ἡ συμφωνία μεταξὺ τῶν χωρῶν Σχεδίου Μάρσαλ, διὰ τὴν τμηματικὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν μεταξὺ των συναλλαγῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ νέα ἄνοδος τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος εἰς Ἡνωμένας Πολιτείας, μετὰ τὴν χαλάρωσιν τῆς κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ προηγουμένου ἔτους.

Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου τῆς Κορέας ἡ διαμορφωθείσα διεθνῆς πολιτικὴ κατάστασις ἀποτελεῖ νέον παράγοντα, τὴν πίεσιν τοῦ ὁποίου ὑφίσταται διττῶς σήμερον ἡ παγκόσμια οἰκονομία. Κατὰ ἄμεσον μὲν τρόπον, λόγῳ τῆς ἀνακατανομῆς τῶν παραγωγικῶν πόρων τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει ἡ πραγματοποίησις τῶν προγραμμάτων ἠϋξημένων ἐξοπλισμῶν. Ἀλλὰ καὶ ἐμμέσως λόγῳ τῆς δημιουργηθείσης ἔκτοτε ψυχολογίας οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς ἀβεβαιότητος, ἡ ὁποία πρωταρχικῶς ἔθεσε εἰς κίνησιν τὰς πληθωρικὰς πιέσεις καὶ ἐντείνει τὰς στενότητας εἰς βασικὰ εἶδη, προβλήματα τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζονται σήμερον εἰς τὴν διεθνή οἰκονομίαν.

II

2. Χαρακτηριστικὸν τῆς ἐξελίξεως τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας κατὰ τὸ

πρῶτον ἡμισυ τοῦ 1950 ὑπῆρξεν ἡ μεγαλύτερα καὶ πλέον ἰσορροπημένη ἐσωτερικὴ αὐτῆς ἐπάρχεια. Τοῦτο ἠννόησε τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα εἰς τὸ ἐμπόριόν της. Ἡ πραγματοποιηθεῖσα αὔξεις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς κατὰ τὸ δεύτερον τρίμηνον τοῦ ἔτους ὑπολογίζεται εἰς 10% ἐν σχέσει πρὸς τὸ 1949, παρουσιάζεται δὲ ἀκόμη μεγαλύτερα ἐὰν συμπεριληφθῇ καὶ ἡ παραγωγή τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως. Ἡ γεωργικὴ παραγωγή, μολονότι δὲν ἐξελιχθῆ ὑπὸ εὐνοϊκὰς καιρικὰς συνθήκας τὸ 1950, προσεγγίζει τὰ προπολεμικὰ ἐπίπεδα.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἔντασις τῆς οικονομικῆς δραστηριότητος εἰς τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας εἶχε γενικωτέραν σημασίαν διὰ τὴν διεθνήν οικονομίαν. Διὰ τῆς ὑψηλῆς ζήτησεως δι' εἰσαγωγὰς τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησε, ἐνίσχυσε τὰ εὐμενῆ ἀποτελέσματα τῆς ὑποτιμήσεως εἰς τὰς χώρας αἱ ὁποῖαι μετῆλθον τὸ μέτρον τοῦτο, εἰδικώτερον δὲ ἀπετέλεσεν οὐσιώδη παράγοντα τῆς αὔξεσεως τῶν διαθέσιμων εἰς δολλάρια τῆς περιοχῆς τῆς στερλίνας. Τὸν Ἰούνιον τοῦ 1950 ὁ δείκτης τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν ὑπερέβαινε κατὰ 13% τὸν μέσον ἐτήσιον δείκτην τοῦ 1949.

3. Ἡ τάσις τῶν τιμῶν ὑπῆρξεν ὑψωτικὴ ἤδη κατὰ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Τὴν κάμψιν τὴν ὁποίαν εἶχον ἐπιδείξει ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 1948 καὶ κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ 1949 αἱ τιμαὶ τῶν πρώτων ὑλῶν διαδέχεται συνεχῆς ἀνατίμησις ἱκανοῦ ἀριθμοῦ τούτων καθ' ὅσον ἠῦξανε ἡ ζήτησις των εἰς Ἡνωμ. Πολιτείας. Ἰδιαιτέρως δὲ σημαντικὴ ὑπῆρξεν ἡ πρὸς τὰ ἄνω κινήσεις τῶν τιμῶν διαφόρων βασικῶν εἰδῶν ἐξαγομένων ἐκ τῶν χωρῶν τῆς περιοχῆς τῆς στερλίνας.

Ἐξ ἄλλου, εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ἡ ἀνοδος τοῦ τιμαρίθμου χονδρικῆς πωλήσεως εἶχεν ἀρχίσει ἐκδηλουμένη ἀπὸ τῆς ἀναπροσαρμογῆς τοῦ νομίσματος των, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ἐπηρεασθῇ οὐσιωδῶς ὁ τιμαρίθμος κόστους ζωῆς καὶ τὸ κόστος παραγωγῆς τῶν ἐξαγωγικῶν των προϊόντων, μέχρι τῶν τελευταίων μηνῶν τῆς ἀνοίξεως. Τὰ ἀποτελέσματα ὅμως τῆς ὑποτιμήσεως ἐπὶ τῶν τιμῶν δὲν ἐξεφράζοντο ἢ μερικῶς ἐκ τῆς ἕως τότε πορείας των, δεδομένου ὅτι αἱ οἰκονομίαι ἐφωδιάζοντο ἀκόμη βάσει συμφωνιῶν τιμῶν χρονολογουμένων πρὸ τῆς ὑποτιμήσεως. Ἦδη πρὸ τοῦ Ἰουνίου 1950 εἰς ὠρισμένας χώρας, ὅπως ἡ Μεγάλη Βρετανία, διεπιστοῦντο τάσεις πληθωρικῶν φαινομένων τὰ ὁποῖα ἠδύνατο νὰ ἀσκήσουν πῖεσιν ἐπὶ τοῦ κόστους παραγωγῆς, ἐνῶ οἱ ὅροι τοῦ ἐμπορίου ἐδείκνυον σαφῆ τάσιν περαιτέρω ἐπιδεινώσεως.

4. Ἡ πραγματοποιηθεῖσα σημαντικὴ βελτίωσις τοῦ διεθνοῦς προβλήματος τοῦ δολλαρίου ἀποτελεῖ τὸ βασικὸν χαρακτηριστικὸν τῆς ἐξελίξεως τῆς διεθνοῦς οικονομίας κατὰ τὸ πρῶτον ἡμισυ τοῦ 1950. Αἱ πρῶται ἐνδείξεις τῆς βαθμιαίας ἀμβλύνσεως τοῦ προβλήματος τούτου ἀναφαίνονται ἀπὸ

τῶν τελευταίων μηνῶν τοῦ 1949. Ἦδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς ἀρχίζουν νὰ ἐμφανίζονται οὐσιώδεις μεταβολαὶ εἰς τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν τῆς Εὐρώπης μὲ τὰς ἐκτὸς αὐτῆς περιοχὰς.

Κατὰ τὸ πρῶτον ἡμισυ τοῦ 1950 αἱ παγκόσμιαι ἐξαγωγαὶ ὑπερέβησαν εἰς ὄγκον κατὰ 4% τὸ ἐπίπεδον τοῦ 1949, κατὰ 13% τὸ προπολεμικὸν ἐπίπεδον τὸ ὁποῖον εἶχον ἤδη φθάσει τὸ 1948.

Δείκται τοῦ ὄγκου τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου

1948 = 100

	Σύνολον περιοχῶν τοῦ Κόσμου	Ἑνωμένα Πολιτεῖαι	Δυτικὴ Εὐρώπη		Λοιπαὶ Περιοχαὶ
			Σύνολον	Ἑνδοευρωπαϊκὸν ἔμποριον	
Ἐξαγωγαὶ					
1948	100	100	100	100	100
α' ἑξάμην. 1949	108	111	116	114	101
β' ἑξάμην. 1949	109	93	123	127	108
α' ἑξάμην. 1950	113	88	140	147	108
Εἰσαγωγαὶ					
1948	100	100	100	100	100
α' ἑξάμην. 1949	108	96	106	114	113
β' ἑξάμην. 1949	109	99	109	127	111
α' ἑξάμην. 1950	113	111	116	147	111

(World Economic Report 1949—50)

Ἡ πρὸς τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας αὐξήσεις εἰς ὄγκον τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐξαγωγῶν ἐκάλυψε πλήρως τὴν διαφορὰν εἰς ἀξίαν ἐκ τῆς χαμηλοτέρας ἰσοτιμίας τῶν εὐρωπαϊκῶν νομισμάτων πρὸς τὸ δολλάριον. Εἰς τὴν πρόοδον αὐτῶν συνέβαλεν ἡ μεγαλυτέρα συναγωνιστικότης τῶν εὐρωπαϊκῶν προϊόντων μετὰ τὴν ὑποτίμησιν. Σημαντικὸς ὅμως παράγων αὐτῆς ὑπῆρξε καὶ ἡ συνεχῶς αὐξανόμενη ἀμερικανικὴ ζήτησις. Παραλλήλως ἐμειώθησαν σημαντικῶς αἱ εὐρωπαϊκαὶ εἰσαγωγαὶ ἐξ Ἑνωμ. Πολιτειῶν. Ἡ μείωσις αὐτῆ τὴν ὁποίαν ἠνύνησαν ἡ μεγαλυτέρα ἐπάρκεια τῆς Εὐρώπης εἰς εἶδη εἰσαγόμενα ἐκ τῶν χωρῶν σκληροῦ νομίσματος καὶ ἡ ἀξιοσημείωτος ἀναζωογόνησις τοῦ ἐνδο-εὐρωπαϊκοῦ ἔμπορίου ὑπῆρξεν ἐπίσης ἀποτέλεσμα τῆς γενικῶς ἐφαρμοσθείσης ἤδη πρὸ τῆς ὑποτιμῆσεως πολιτικῆς περιορισμοῦ τῶν εἰσαγωγῶν ἐκ τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς στροφῆς τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν πρὸς ἄλλας πηγὰς εἰσαγωγῶν

Τὴν βελτίωσιν τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν τῆς Εὐρώπης ἐνισχύει καὶ ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἰσοζυγίου ὑπηρεσιῶν μετὰ τῶν Ἑνωμ. Πολιτειῶν, τὸ ὁποῖον ἐνεργητικὸν ἤδη ἀπὸ τοῦ 1949, παρουσιάζει συνεχῶς αὐξανόμενον περίσσειμα. Αἱ καθαρὰ ἀδηλοὶ εἰσπράξεις τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου—Ἰουνίου 1950

παρουσιάζουν αύξησιν κατά 164% ἔναντι τοῦ προηγουμένου ἑξαμήνου.

Ἐξ ἑτέρου αἱ ἔνδο-εὐρωπαϊκαὶ ἔμπορικαὶ συναλλαγαὶ τῶν συμμετεχουσῶν χωρῶν ὑπερέβησαν τὸ προπολεμικὸν ἐπίπεδον. Σημαντικῶς ἐνισχυθεῖσαι ἐκ τῆς ἀπελευθερώσεως μέχρι τοῦ 60% τοῦ ἰδιωτικοῦ ἔμπορίου μεταξὺ τῶν χωρῶν τούτων καὶ ἐκ τῆς μεγαλυτέρας συμμετοχῆς τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, παρουσίασαν αύξησιν εἰς ὄγκον κατά 29% ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἀντίστοιχον ἑξάμηνον τοῦ 1949.

Ἡ μείωσις τῶν ἀμερικανικῶν ἐξαγωγῶν καὶ ἡ ὑψηλὴ ζήτησις τῆς ἀμερικανικῆς οἰκονομίας δι' εἰσαγωγὰς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ πολιτικὴ περιορισμοῦ τῶν δεπανῶν εἰς δολλάρια ἐφαρμοσθεῖσα εἰς διεθνή κλίμακα, εἰδικῶς δὲ ἀπὸ τὰς χώρας τῆς περιοχῆς τῆς στερλίνας, ἀφ' ἑτέρου, φέρουν σημαντικὴν περιστολὴν τοῦ παγκοσμίου ἔλλειμματος τοῦ δολλαρίου. Οὕτω κατὰ τὸ δεῦτερον τρίμηνον τοῦ 1950 τὸ ἰσοζύγιον τρεχουσῶν συναλλαγῶν ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου πρὸς τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας ἀφῆκε παθητικὸν ὑπόλοιπον ἔξ 811 ἑκατ. δολλαρίων ἔναντι 2.024 ἑκατ. κατὰ τὸ ἀντίστοιχον τρίμηνον τοῦ 1949. Τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἰσοζυγίου τρεχουσῶν συναλλαγῶν τῆς Εὐρώπης πρὸς τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας περιορίσθη εἰς 426 ἑκατομ. δολλάρια ἔναντι 978 ἑκατ. κατὰ τὴν ἀντίστοιχον περίοδον τοῦ 1949, καὶ 609 ἑκατ. κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον τοῦ 1949.

(Εἰς ἑκατομ. δολλάρια)

	<i>Εὐρώπη</i>				<i>Σύνολον περιοχῶν κόσμου ἐκτὸς Ἡνωμ. Πολιτειῶν</i>			
	1949		1950		1949		1950	
	1ον τρ.	2ον τρ.	1ον τρ.	2ον τρ.	1ον τρ.	2ον τρ.	1ον τρ.	2ον τρ.
<i>Εἰσαγωγαὶ</i>								
ἐξ Ἡνωμ. Πολιτειῶν	1.276	1.286	862	881	3.448	3.455	2.448	2.604
<i>Ἐξαγωγαὶ</i>								
πρὸς Ἡν. Πολιτείας	363	281	304	302	1.960	1.761	1.961	1.994
<i>Ἄδηλοι συναλλαγαὶ</i> (καθαρὸν ὑπόλοιπον) μετὰ Ἡν. Πολιτειῶν	—	+27	+45	+153	-285	-330	-217	-201

(Στοιχεῖα ἐκ τοῦ Economic Bulletin for Europe)

Ἐξ ἑτέρου διὰ πρώτην φορὰν κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον αἱ χῶραι παραγωγὸν βασικῶν εἰδῶν παρουσιάζουν ἐνεργητικὸν ἔμπορικὸν ἰσοζύγιον. Οὕτω αἱ ἐξαγωγαὶ καὶ εἰσαγωγαὶ τῶν περιοχῶν τοῦ κόσμου πλὴν τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν καὶ τῆς Εὐρώπης παρουσιάζουσιν τὴν ἐξῆς ἐξέλιξιν ἀπὸ τοῦ 1948 :

(εἰς ἑκατ. δολλάρια)

	1948	1949		1950
		1ον ἔξάμ.	2ον ἔξάμ.	
Ἐξαγωγαί	26.210	26.645	25.940	25.495
Εἰσαγωγαί	26.430	28.840	26.435	24.180
Ἐλλειμ. ἢ περίσσευμα	-220	-2.195	-495	+1.305

(World Economic Report 1949—50)

Αἱ μεταβολαὶ τὰς ὁποίας ἐσημείωσεν ἡ κίνησις τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου ἐνῶ ταῦτοχρόνως ἐξέλιπε τὸ ἰσχυρὸν ρεῦμα διαρροῆς τῶν κεφαλαίων πρὸς τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας τοῦ προηγουμένου ἔτους, εἶχον ὡς ἀποτελεσμα τὴν ἐντὸς τοῦ πρώτου ἔξαμήνου τοῦ 1950 αὐξησιν τῶν ἀποθεμάτων εἰς δολλάρια καὶ χρυσὸν τῶν ἐκτὸς τῶν Ἑνωμ. Πολιτειῶν χωρῶν κατὰ 637 ἑκατ. δολλάρια. Ἐξ αὐτῶν τὰ 290 ἑκατ. ἀποτελοῦν αὐξησιν τῶν ἀποθεμάτων τῆς περιοχῆς τῆς στερλίνας.

III

5. Ἡ διεθνὴς πολιτικὴ κρίσις ἀπὸ τῶν γεγονότων τῆς Κορέας φέρει εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν ὡς προβλήματα τῆς παγκοσμίου οικονομίας τὴν σπάνιν τῶν στρατηγικῶν πρώτων ὑλῶν ἐναντι τῆς διογκουμένης ζητήσεώς των καὶ τὸν κίνδυνον τοῦ πληθωρισμοῦ ὡς ἐκ τῆς ἀποτόμου ὑψώσεως τῶν τιμῶν τῶν εἰδῶν τούτων καὶ τῆς τεταμμένης ψυχολογίας. Μετὰ μίαν ἀνάπαυλαν κατὰ τοὺς φθινοπωρινοὺς μῆνας, ἀπὸ τῆς κινεζικῆς ἐπεμβάσεως εἰς τὰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις αἱ δυσχέρειαι ἐκ τῶν προβλημάτων τούτων παρουσιάζονται πλέον ὡς παράγων τοῦ ὁποίου τὴν πίεσιν θὰ φέρῃ κατὰ τρόπον μονιμώτερον ἢ παγκόσμιος οικονομία.

Ἐξ ἑτέρου τὸ πρόβλημα τοῦ δολλαρίου τὸ ὁποῖον ἔχανε τὴν σημασίαν του ἤδη ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔξαμήνου τοῦ 1950, κατὰ τὸ δεύτερον ἔξάμηνον φαίνεται βαῖνον πρὸς τὴν λύσιν του, καθ' ὅσον ἡ κίνησις τῶν εἰσαγωγῶν καὶ ἐξαγωγῶν τῶν Ἑνωμ. Πολιτειῶν ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελῇ τὸν ἰσχυρότερον παράγοντα ὃ ὁποῖος προσδιορίζει τὴν ἐξέλιξιν τῶν διεθνῶν πληρωμῶν. Δὲν ἀποκλείεται ὅμως ἡ ὑπερνίκησις τοῦ προβλήματος νὰ ἀποδειχθῇ πρόσκαιρος. Τὸν κίνδυνον αὐτὸν δημιουργοῦν διὰ τὴν Εὐρώπην ἡ συνεχιζομένη ἐπιδείνωσις τῶν ὄρων τοῦ ἐμπορίου καὶ αἱ ηὔξησιν ἀνάγκαι εἰς πρώτας ὕλας τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν διὰ τοὺς ἐξοπλισμούς των.

Αἱ οἰκονομίαι εὐρίσκονται πρὸ προβλημάτων ἀναπροσαρμογῆς τὰ ὁποῖα θέτουν εἰς κίνδυνον τὴν σταθερότητά των. Ὅχι μόνον συνεπεία τῆς προγραμματιζομένης παρ' ἑκάστης χώρας ἀπασχολήσεως τμήματος τῶν πα-

ραγωγικῶν τῆς δυνάμεων διὰ πολεμικὴν παραγωγὴν. Ἄλλὰ κυρίως λόγῳ τοῦ παγκοσμίου χαρακτῆρος τῆς ἀνακατανομῆς τῶν παραγωγικῶν πόρων, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει ἡ πραγματοποίησις τῶν ἐξοπλισμῶν εἰς τὰς μεγάλας χώρας. Ἡ ἐπιλογή δὲ τῆς καταλλήλου πολιτικῆς καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν κατανομὴν τῶν ἐξοπλισμῶν μεταξὺ τῶν διαφόρων τομέων τῆς οἰκονομίας καὶ τῶν καταλλήλων μέτων διὰ τὴν συγκράτησιν τῶν πληθωρικῶν δυνάμεων ἀποτελεῖ, ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας, πρόβλημα καθ' ἑαυτό, εἰδικὸν δι' ἑκάστην οἰκονομίαν.

Ἐξ ἄλλου ὁ ἐπιτυχὴς χειρισμὸς τῶν προβλημάτων τούτων δὲν εἶναι ἀπλῶς ζήτημα καταλλήλου ἐωτερικῆς πολιτικῆς. Ἐξαρτᾶται βασικῶς ἐκ τῆς διεθνοῦς συνεργασίας διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν στενοτήτων τῶν βασικῶν εἰδῶν, αἱ ὁποῖαι ἀναφαίνονται εἰς ὄλον ἐν εὐρύτερον ἀριθμὸν αὐτῶν ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν διεθνῶν ἀνάγκων διὰ τοὺς ἐξοπλισμοὺς καὶ τὸν σχηματισμὸν στρατηγικῶν ἀποθεμάτων. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν κατεβλήθησαν προσπάθειαι ἤδη ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου αἱ ὁποῖαι κατέληξαν προσφάτως εἰς τὴν ἴδρυσιν τοῦ ὀργανισμοῦ International Materials Conference, διὰ τοῦ ὁποίου δημιουργοῦνται αἱ προϋποθέσεις ἐνὸς μηχανισμοῦ διεθνοῦς συνεργασίας εἰς τὸ ζήτημα τῶν ἤδη σπανιζουσῶν ἢ δυναμένων νὰ εὐρεθοῦν εἰς σπάνιν πρώτων ὑλῶν.

6. Ἡ οἰκονομικὴ δραστηριότης φθάνει εἰς ὑψηλότερα ἐπίπεδα κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ 1950.

Εἰς τὴν Εὐρώπην ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή σημειώνει κατὰ τὰς θερινὰς μῆνας μικροτέραν τῆς συνήθους ἐποχιακὴν χαλάρωσιν καὶ δεικνύει νέαν ἔντασιν κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον τοῦ 1950, εἰδικῶς εἰς τοὺς μηχανουργικοὺς καὶ χημικοὺς κλάδους. Καθ' ὅλας δὲ τὰς ἐνδείξεις διατηρεῖται εἰς ὑψηλὰ ἐπίπεδα κατὰ τοὺς μέχρι τοῦδε μῆνας τοῦ 1951. Εἰς τοῦτο συμβάλλει οὐσιωδῶς ἡ γερμανικὴ οἰκονομία ὅπου ἡ μέση μηνιαία παραγωγή τῆς βιομηχανίας κατὰ τοὺς τρεῖς τελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους παρουσιάζει αὐξήσιν κατὰ 29% ἐν σχέσει πρὸς τὸ πρῶτον ἐξάμηνον. Τὸ ἀντίστοιχον ποσοστὸν αὐξήσεως ὑπῆρξε 4,5% εἰς τὴν Μεγ. Βρεταννίαν, 8% εἰς τὴν Γαλίαν, 4% εἰς τὸ Βέλγιον, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε μία ἀπὸ τὰς ὀλίγας χώρας τῆς Εὐρώπης ὅπου ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή εἶχε σημειώσει μικρὰν πρόοδον κατὰ τὸ πρῶτον ἥμισυ τοῦ ἔτους.

Ἀξιοσημείωτον εἶναι ἐξ ἄλλου ὅτι ἡ αὐξήσις τῆς παραγωγῆς εἰς τὴν Εὐρώπην κατὰ τὸ 1950 ὀφείλεται εἰς ἄνοδον τῆς παραγωγικότητος περὶ τὰ 8% ἔναντι τοῦ προηγουμένου ἔτους.

Δείκται βιομηχανικής παραγωγής

1937 = 100

	1948	1949	1950	1950					
				1ον τρ.	2ον τρ.	3ον τρ.	Όκτ.	Νοέμ.	Δεκέμ.
Ήνωμ. Πολιτεΐαι	170	156	177	162	172	182	192	190	191
Μεγ. Βρεταννία	109	116	127	126	126	120	136	136	125
Γαλλία	102	112	113	111	114	105	121	126	122
Βέλγιον	92	94	—	94	92	93	109	109	—
Όλλανδία	114	127	—	132	132	146	160	156	144
Ίταλία ¹	99	105	—	113	120	115	131	126	—
Σουηδία	150	156	163	163	170	146	174	176	174
Νορβηγία	125	132	141	147	147	123	149	150	148
Δυτ. Γερμανία	60	90	—	98	106	116	130	135	128
Καναδάς	168	171	—	173	183	183	195	195	195

1. 1938=100.

M. Bulletin of Statistics U. N.
Intern. Fin. Statistics I. M. F.

Εἰς τὰς Ἑνωμ. Πολιτεΐαις, ὅπου γενικῶς ὁ ὄγκος τῆς παραγωγῆς αὐξάνει κατὰ 7,5% μεταξὺ 1949 καὶ 1950 ὁ δείκτης τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς ἀνῆλθε κατὰ 9% μεταξὺ Ἰουνίου καὶ Δεκεμβρίου 1950. Εἰς ἐτησίους ἀριθμοὺς τὰ παραχθέντα ἀγαθὰ καὶ ὑπηρεσίαι κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον τοῦ ἔτους ἀντιστοιχοῦν εἰς ἀκαθάριστον ἐθνικὸν εἰσόδημο 303,3 δισεκ. δολλαρίων ἔναντι 272 κατὰ τὸ δεύτερον τρίμηνον τοῦ ἔτους καὶ 256,6 δισεκ. πραγματοποιηθέντος ἀκαθαρίστου ἐθνικοῦ εἰσοδήματος κατὰ τὸ 1949.

Ἡ παραγωγή δὲν ἐμφανίζει ἀκόμη ἄμεσα ἀποτελέσματα ἐκ τῆς πολιτικῆς τῶν ηὔξημένων ἐξοπλισμῶν. Διάφορα ὅμως συμπτώματα ἀνισορροπίας ἀναφαίνονται εἰς τὴν ἐξέλιξίν τῆς. Ἡ ὑψηλὴ οἰκονομικὴ δραστηριότης εἰς ὠρισμένους κλάδους διατηρεῖται διὰ τῆς ἐξαντλήσεως τῶν ἀποθεμάτων τῶν πρώτων ὑλῶν. Εἰς ἄλλους ἢ σπάνις ὠρισμένων πρώτων ὑλῶν ἢ ἡ ἀναμονὴ τῆς διοχετεύσεως των πρὸς τὴν πολεμικὴν παραγωγὴν ἔχει ἀρχίσει νὰ ἐμφανίζῃ κρίσιν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν δημιουργίαν φαινομένων εἰδικῆς ἀνεργίας.

Ἡ διατήρησις ὑψηλοῦ ἐπιπέδου παραγωγῆς, ἡ ἔντασις αὐτῆς δι' ὠρισμένα σπανίζοντα εἶδη καὶ ὁ ρυθμὸς πραγματοποιήσεως τῶν προγραμμάτων ἐξοπλισμῶν ἐξαρτῶνται βασικῶς ἐκ τῆς ἐπαρκείας γαιάνθρακος καὶ χάλυβος.

Εἰς τὴν Εὐρώπην ἡ στενότης τοῦ γαιάνθρακος, τοῦ ὁποίου ἡ παρα-

γωγὴ ἐσημείωσε τὴν μικροτέραν αὐξήσιν ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἄλλους κλάδους· κατὰ τὸ 1950, παρουσιάζει σοβαρὸν πρόβλημα. Μολονότι ἀπεσοβήθη ἡ ἀπειλουμένη κρίσις τοῦ γαιάνθρακος κατὰ τὸν χειμῶνα, τὸ ἔλλειμμα τοῦ γαιάνθρακος τῆς Εὐρώπης παραμένει σοβαρὸν, ὑπολογιζόμενον εἰς 6 ἑκατ. τόννων διὰ τοὺς μῆνας Ἀπριλίον—Ἰούνιον 1951.

Ἡ κάλυψις τῶν ηὔξημένων ἀναγκῶν εἰς χάλυβα ἀπαιτεῖ αὐξήσιν τῆς παγκοσμίου παραγωγῆς του πέραν τοῦ πραγματοποιηθέντος ἐπιπέδου τῶν 184 ἑκατομ. τόννων κατὰ τὸ 1950 ἔναντι 160 ἑκατομ. τὸ 1949. Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τοῦτο ἀποτελεῖ ζήτημα διευρύνσεως τῆς δυναμικότητος τῆς βιομηχανίας, ἡ ὁποία προγραμματίζεται εἰς ποσοστὸν 15% ὑπὲρ τὴν ἤδη ὑφισταμένην ἐτησίαν δυναμικότητα 100 ἑκατομ. τόννων. Διὰ τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας ἡ διατήρησις τοῦ ὑψηλοῦ ἐπιπέδου παραγωγῆς χάλυβος τῶν τελευταίων μηνῶν τοῦ 1950, ἡ ὁποία ἀντιστοιχεῖ εἰς ἐτησίαν παραγωγὴν 55·περίπου ἑκατ. τόννων, τελεῖ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ἐπαρκείας τῶν ἀπαιτουμένων πρώτων ὑλῶν.

Ἀφ' ἑτέρου εἰς τὰς μεγάλας οἰκονομίας αἱ ὁποῖαι τελοῦν ὑπὸ πλήρη ἀπασχόλησιν ἢ ἐπιβαλλομένη ἔντασις τῆς παραγωγικῆς προσπάθειας διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐξοπλισμῶν καὶ τὴν ἐπαρκῆ κάλυψιν τῶν λοιπῶν ἀναγκῶν, ἐξαρτᾶται σημαντικῶς ἐκ τῆς πραγματοποιήσεως μεγαλυτέρας παραγωγικότητος, ἐκ τῶν δυνατοτήτων μεταθέσεως παραγωγικῶν δυνάμεων ἐντὸς τῆς οἰκονομίας καὶ αὐξήσεως τῆς παραγωγικῆς δυναμικότητος εἰς τοὺς διάφορους κλάδους.

7. Ἡ ἐξέλιξις τῶν τιμῶν καθ' ὅλον τὸ δεύτερον ἡμισυ τοῦ 1950 ἀπέδειξεν ὅτι ἡ ἀπότομος ὑψωσίς των κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ πολέμου τῆς Κορέας δὲν ὑπῆρξε παροδικὴ ἀντίδρασις μετὰ τὴν ὁποίαν αἱ τιμαὶ θὰ ἠδύναντο νὰ τηρηθοῦν σχετικῶς σταθεραὶ εἰς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ὑψηλότερον ἐπίπεδον, ὡς ἀνεμένετο τότε. Τοῦτο ἐπραγματοποιήθη καθ' ὅσον ἀφορᾷ ὠρισμένα εἶδη διατροφῆς, κυρίως τὰ σιτιρᾶ. Ἀντιθέτως, αἱ τιμαὶ τῶν πρώτων ὑλῶν καὶ εἰδικώτερον τῶν λεγομένων «στρατηγικῶν» ὑλῶν, μὲ ὀλίγας ἐξαιρέσεις, δὲν ἔπαυσαν ἀνερχόμεναι ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ ἔναρξις τῶν στρατηγικῶν ἀποθεματοποιήσεων καὶ ἡ ἐμφάνισις ἐντόνου κερδοσκοπικῆς ζητήσεως ἔδωσαν πρὸς αὐτὰς τὴν πρώτην ἰσχυρὰν ὥθησιν πρὸς τὰ ἄνω. Ἡ διαφορὰ αὕτη εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν τιμῶν ἔναντι τῆς μεταβληθείσης διεθνoῦς πολιτικῆς καταστάσεως ὑπῆρξεν ἀρχικῶς ζήτημα ἀμέσων δυνατοτήτων ἐλέγχου τῆς προσφορᾶς τῶν βασικῶν ἀγαθῶν. Ἡ ὑπαρξις ἐπαρκῶν ἀποθεμάτων καὶ ἡ ἐπιτευξις ὁμαλῆς προσφορᾶς διὰ τὰ κύρια εἶδη διατροφῆς ἐπέτρεψε τὴν σχετικὴν συγκράτησιν τῶν τιμῶν των. Ἀντιθέτως, ἡ ἀβεβαιότης ὡς πρὸς τὴν ἐπάρκειαν καὶ τὴν σταθερὰν προσφορὰν τῶν πρώτων ὑλῶν ἐνέτεινε τὴν ἀρχικὴν ἄνοδον τῶν τιμῶν των καὶ ἐντείνει τὴν περίπου συνεχῆ καθ' ὅλην τὴν περίοδον ὑψωτικὴν φορὰν των καθ' ὅσον ἡ ἔντασις τῶν προετοιμασιῶν ἐξοπλισμοῦ αὐξάνει τὴν ζήτησιν τῶν εἰδῶν αὐτῶν.

Ἡ ὄξυνσις τῆς διεθνοῦς καταστάσεως, τὴν ὁποίαν ἔφευρεν ἡ κινεζικὴ ἐπέμβασις, εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νέον ὑψωτικὸν κύμα τῶν τιμῶν, κυρίως, τῶν στρατηγικῶν πρώτων ὑλῶν κατὰ τὰ τέλη τοῦ ἔτους.

Δείκται τῶν τιμῶν βασικῶν εἰδῶν εἰς Ἡνωμ. Πολιτείας

20-6-50=100

	31.7.50	31.8.50	30.9.50	31.10.50	30.11.50	29.12.50	31.1.51	28.2.51	31.3.51
Σίτος	105,2	104,9	105	105,5	108	115	118,3	114,2	117,3
Ἀραβόσιτος	104,3	105,4	100,5	105,4	109,8	118,8	122,9	122,7	122,5
Ορυζα	—	—	104,5	110,5	122	121	122,4	—	—
Ζάχαρις *	102,6	105	106	106	106	106	106	—	—
Καφές	112,6	115,2	113	106,5	110,6	112,6	114	113	113
Κακάο	135,2	153,2	135,2	124	134,3	124,5	141,7	139,3	140,7
Λίπος	163,4	147,5	123	137	156,6	178,5	204,4	196	191
Βάμβαξ	114,8	116,9	119,7	119,3	126,5	128,3	131,3 ^α	—	138,8
Εριον	—	—	150	153	164	190	239	—	—
Δέρματα	127,7	138	136,3	143	147,3	166,3	188,3 ^α	—	154,3
Χαλκός (ἠλεκτρολυτικὸς)	100	104	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9
Κασίτερος	125	129	133,6	161,6	183,7	198	239,1	237,8	195,4
Μόλυβδος	100	116,7	133,3	133,3	141,7	141,7	141,7	141,7	141,7
Ψευδάργυρος	100	100	116,7	116,7	116,7	116,7	116,7	116,7	116,7
Ἀλουμίνιον	105,7	114,3	140	162,9	177	177	177	177	182,9
Σίδηρος*	92	99	100,2	100,2	100,2	106	108,8	—	—
Καουτσούκ*	126	167	181	201	236	234,6	237,7	—	—

* Μέσοι μηνιαῖοι ὄροι
α. 20 Ἰανουαρ.

Στοιχεῖα ἐκ Fin. Times καὶ M. Bulletin of Statistics of the U.N.)

Αἱ ἐνδείξεις ἐν τούτοις τῆς πορείας τὴν ὁποίαν ἠκολούθησαν αἱ τιμαὶ ὠρισμένων εἰδῶν ἀπὸ τοῦ πρώτου μηνὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους δηλοῦν ἴσως τὴν ἀπαρχὴν ἑνὸς νέου σταδίου εἰς τὴν ἐξέλιξιν αὐτῶν, πιθανῶς ἀποτέλεσμα τῆς βαθμιαίας ὁργανώσεως τῆς παρακολουθήσεως τῶν στενοτήτων διὰ τῆς διεθνοῦς συνεργασίας καὶ τῶν μέτρων ἐσωτερικῆς πολιτικῆς. Πλέον προσφάτως, ἡ πολιτικὴ τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ἡ ἀμερικανικὴ κυβέρνησις ἐπιβραδύνουσα τὸν ρυθμὸν ἀποθεματοποιήσεως ὠρισμένων στρατηγικῶν ὑλῶν φαίνεται ὅτι θὰ εἶναι ἀποτελεσματικὴ διὰ τὴν χαλάρωσιν τῆς ὑψωτικῆς πιέσεως τῶν τιμῶν των.

8. Εἰς ὅλας τὰς χώρας ἐκδηλοῦται πρὸς τὰ ἄνω κίνησις τῶν τιμαρῶν χονδρικῆς πωλήσεως εὐθύς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου εἰς τὴν

Κορέαν, προτού αι ύψηλότεραι διεθνείς τιμαὶ ἀρχίσουν νὰ ἀσκοῦν ἄμεσον πραγματικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ κόστους παραγωγῆς. Ἡ ἄνοδος τῶν ἐγχωρίων τιμῶν ἀρχικῶς ἀπεικονίζει κυρίως τὰς ψυχολογικὰς ἀντιδράσεις τῆς οἰκονομίας εἰς τὴν μεταβολὴν τῶν διεθνῶν πολιτικῶν συνθηκῶν καὶ εἰς τὰ ληφθέντα ἀμέσως καὶ ἐξαγγελλόμενα μέτρα ἐσωτερικῆς πολιτικῆς. Ἀπὸ τὴν πλευρὰν τῆς καταναλώσεως ἡ τάσις πρὸς ἰδιωτικὴν ἀποθεματοποίησιν δημιουργεῖ ἔντονον ζήτησιν τοῦ κοινοῦ ἰδιαίτερος εἰς τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας, ὅπου ὁ ρυθμὸς τῆς καταναλώσεως ἐκφραζόμενος εἰς ἔτησίους ἀριθμοὺς αὐξάνει ἀπὸ 185 δισεκ. δολλάρια κατὰ τὸ πρῶτον ἥμισυ τοῦ 1950 εἰς 198 δισεκ. κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ πολέμου τῆς Κορέας.

Αἱ στρατηγικαὶ ἀποθεματοποιήσεις καὶ αἱ προετοιμασίαι διὰ τοὺς ἐξοπλισμοὺς παραλλήλως πρὸς τὴν συνεχῆ ὑψωσιν τῶν διεθνῶν τιμῶν ἐντείνουν τὴν ἄνοδον τῶν τιμαρίθμων. Μέχρι τοῦ Μαρτίου τοῦ τρέχοντος ἔτους ὁ γενικὸς τιμάρηθος χονδρικῆς πωλήσεως τῆς Γαλλίας εἶχεν ὑπερβῆ τὸ ἐπίπεδον τοῦ Ἰουνίου 1950 κατὰ 30%. Οἱ τιμάρηθοι βασικῶν εἰδῶν (Moody's indices) εἶχον ἀνέλθῃ κατὰ 31% εἰς Ἑνωμ. Πολιτείας, κατὰ 24,7% εἰς Μεγάλην Βρετανίαν.

**Τιμάρηθος χονδρικῆς
πωλήσεως**

**Τιμάρηθος κόστους
τοῦ βίου**

Ἰούνιος 1950 = 100

	1950				1951	1950				1951
	Ἰου- λιος	Σεπτ.	Νοέμ- βριος	Δεκέμ- βριος	Ἰανου- άριος	Ἰου- λιος	Σεπτ.	Νοέμ- βριος	Δεκέμ- βριος	Ἰανου- άριος
Ἑν. Πολιτεία	104	107,6	109	111,5	115	101	102	103	105	—
Μ. Βρετανία	101,3	105	112,6	114	117	100	100	102	102	102,6
Γαλλία ¹	103	109	113	116	119	100 ^α	108 ^α	111 ^α	112 ^α	—
Βέλγιον	104	114	116,7	147	—	100	107	105	104	106
Ἰταλία	100	108	113	116	—	100	104	103,6	—	—
Σουηδία	100	102	107,6	113	—	—	100,6	—	102	—
Νορβηγία	102	109	112	116	—	100,6	104	106	107	—
Ὁλλανδία	100,6	104	109	111,7	—	100	99,6	101	103,6	—
Δυτ. Γερμανία	102	110	113	115,6	—	98,7	99	99	100	102
Τουρκία	97,6	101	107	109	—	98	95	97	98	—
Καναδάς	101	105	105,6	106,6	—	102	103	103,6	103,6	104

α. Εἰδικὸς τιμάρηθος κόστους εἰδῶν διατροφῆς.

Βάσει στοιχείων ἐκ τοῦ Monthly Statist. Bulletin of the U.N.
καὶ Int. Fin. Statistics, I. M. F.

Οἱ τιμάριθμοι κόστους τοῦ βίου συγκρατοῦνται σταθερώτεροι κυρίως εἰς τὰς χώρας ὅπου ἐξακολουθεῖ νὰ ἐφαρμόζεται πολιτικὴ ἐπιδοτήσεων. Εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν τὸ ποσοστὸν ὑψώσεως τοῦ τιμαρίθμου τούτου ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου ἦτο 2% ἔναντι 5% εἰς τὰς Ἑνωμ. Πολιτείας καὶ 12% εἰς τὴν Γαλλίαν. Κατὰ τοὺς διαρρεύσαντας μῆνας τοῦ 1941 τὸ κόστος τοῦ βίου φαίνεται νὰ ἐπηρεάζεται ἐντονώτερον εἰς ὅλας τὰς χώρας.

Αἱ ἀνοδοὶ τῶν τιμῶν καὶ ἡ ἀβεβαιότης ὡς πρὸς τὴν πορείαν των δημιουργοῦν ὀλονὲν ἰσχυροτέρας πιέσεις δι' αὔξησιν τῶν τιμῶν καὶ ἡμερομισθίων. Παρὰ τὴν ἀσκουμένην πολιτικὴν συγκρατήσεώς των αἱ αὔξεις καθίστανται ἀναπόφευκτοι εἰς βαθμιαίως διευρυνόμενον ἀριθμὸν κλάδων παραγωγῆς. Οὕτω εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν αἱ ἐντὸς τοῦ 1950 παρασχεθεῖσαι αὔξεις ἀντεστοίχουν εἰς αὔξησιν τοῦ συνόλου τῶν ἐβδομαδιαίων ἀμοιβῶν κατὰ 2 ἑκατ. λιρῶν, Ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου 1951 ἐγένοντο περαιτέρω αὔξεις τῶν ἡμερομισθίων συμποσούμεναι εἰς 564 χιλ. λιρῶν ἐβδομαδιαίως. Εἰς τὰς Ἑνωμ. Πολιτείας ὁ δείκτης τῶν ἡμερομισθίων μεταξὺ Ἰουνίου καὶ Δεκεμβρίου 1950 εἶχεν ὑψωθῆ κατὰ 6%, εἰς τὴν Γαλλίαν κατὰ 12%.

9. Ἡ μέχρι τοῦδε πολιτικὴ πρὸς ἀνακοπὴν τῶν πληθωρικῶν τάσεων τείνει περισσότερον νὰ στηριχθῆ εἰς μέτρα πιστωτικοῦ καὶ νομισματικοῦ ἐλέγχου καὶ εἰς μέτρα φορολογικὰ. Αἱ κυβερνήσεις προχωροῦν μὲ ἐπιφυλακτικότητα πρὸς τοὺς ἀμέσους φυσικοὺς ἐλέγχους, πρὸς τοὺς ὁποίους φαίνονται νὰ προσβλέπουν μὲ κάποιαν δυσπιστίαν τόσον ἀπὸ τὴν ἄποψιν τῆς ἀποτελεσματικότητός των ὡς μέτρων κατὰ τοῦ πληθωρισμοῦ ὅσον καὶ τῆς διοικητικῆς των ἐπιτυχίας ὑπὸ τὰς ἰσχυροῦσας συνθήκας. Εἰς τὰς Ἑνωμ. Πολιτείας ἐν ἀναμονῇ τῆς ὀργανώσεως γενικωτέρου συστήματος ἐλέγχου ἐπιβάλλεται προοδευτικῶς καθήλωσις τῶν τιμῶν καὶ τῶν ἡμερομισθίων, ἡ ὁποία ἀποδεικνύεται μετρίως ἀποτελεσματικὴ.

Εἰς διαφόρους εὐρωπαϊκὰς χώρας ἀναβιβάζεται ὁ προεξοφλητικὸς τόκος. Εἶναι δὲ γενικὴ ἡ τάσις ἐγκαταλείψεως τῆς πολιτικῆς αὐστηροῦς στηρίξεως τῶν τιμῶν τῶν κρατικῶν ὁμολογιῶν πρὸς τὸν σκοπὸν δημιουργίας προϋποθέσεων εὐκαμψίας εἰς τὴν ἀγορὰν χρήματος. Τὴν μόνην περίπου ἐξαίρεσιν εἰς τοῦτο ἀποτελοῦν αἱ Ἑνωμ. Πολιτεῖαι αἱ ὁποῖαι ὅπως καὶ ἡ Μεγάλῃ Βρετανία ἀπέφυγον μέχρι τῶν προσφάτων μηνῶν τὴν ἐπίσημον ἀμεσον ἐπέμβασιν ἐπὶ τοῦ ὕψους τοῦ τόκου. Αἱ μὲν Ἑνωμ. Πολιτεῖαι ἐκτὸς ἀπὸ μικρὰν αὔξησιν (1/4%) τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου τῆς Federal Reserve τὸν Αὐγούστου τοῦ 1950 ὡς κύριον μέτρον ἀσκήσεως πιστωτικοῦ περιορισμοῦ ἐπέβαλον τὴν αὔξησιν τῶν ὑποχρεωτικῶν ἀποθεμάτων τῶν Τραπεζῶν καὶ περιορισμοὺς εἰς τὴν πιστοδότησιν τῶν καταναλωτῶν. Μόλις τελευταίως ἀπεφασίσθη ἡ ἔκδοσις κρατικῶν ὁμολογιῶν μὲ τόκον ἡϋξημένον κατὰ 1/4% γεγονός τὸ ὁποῖον ἴσως προαναγγέλλει εὐρύτερα μέτρα. Ἡ Μεγ. Βρετανία

ἤδη πρὸς τοῦ Κορεατικοῦ πολέμου εἶχεν ἐπιτρέψει τὴν ἀνοδὸν τῶν μακροπροθέσμων ἐπιτοκίων διὰ τῆς πολιτικῆς διὰ τῶν τιμῶν τῶν κρατικῶν ὁμολογιῶν.

10. Αἱ δημιουργηθεῖσαι κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ 1950 συνθῆκαι ἠνύνησαν μίαν ραγδαίαν ἐξέλιξιν πρὸς τὴν ἐξάλειψιν τοῦ προβλήματος τοῦ δολλαρίου. Κατὰ τὸ τρίμηνον Ἰουλίου—Σεπτεμβρίου αἱ πρὸς τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας τρέχουσαι συναλλαγαι τοῦ ὑπολοίπου κόσμου δὲν ἄφησαν παθητικὸν ὑπόλοιπον ἢ 71 ἑκατ. δολλαρίων ἔναντι 1339 ἑκατ. κατὰ τὴν ἀντίστοιχον περίοδον τοῦ 1949. Τὸ δὲ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον τῶν χωρῶν τούτων πρὸς τὰς Ἑνωμ. Πολιτείας ἔκλεισε μὲ μικρὸν ἐνεργητικὸν ὑπόλοιπον.

Ἐνῶ ἡ ἐκροὴ τοῦ χρυσοῦ ἐκ τῶν Ἑνωμ. Πολιτειῶν καὶ ἡ ἀνοδὸς τῶν τιμῶν των καθιστοῦν τὸ δολλᾶριον ὀλιγώτερον «σκληρὸν» νόμισμα, ἡ λίρα στερλίνα «σκληρύνεται» καὶ πρὸς στιγμὴν γίνεται λόγος περὶ ἀνατιμῆσεώς της. Ὁμοίως τὸ γαλλικὸν φράγκον ἀρχίζει νὰ ἀναφαίνεται μεταξὺ τῶν ἰσχυρῶν νομισμάτων τῆς Εὐρώπης. Τὸ καναδικὸν δολλᾶριον ἀνατιμᾶται μετὰ τὴν ἄρσιν τοῦ ἐλέγχου τῆς τιμῆς του καὶ τίθεται ζήτημα ἀνατιμῆσεως τῆς λίρας τῆς Αὐστραλίας.

Τὸ ἐμπόριον τῆς Εὐρώπης ἀκολουθεῖ κατὰ τρόπον ἐντονώτερον τὰς τάσεις τοῦ πρώτου ἑξαμήνου. Αἱ ἐξαγωγαι πρὸς τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας τοῦ τριμήνου Ἰουλίου—Σεπτεμβρίου ὑπερέβησαν κατὰ 28% τὰς ἐξαγωγὰς τοῦ προηγουμένου τριμήνου. Τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου ἐμειώθη κατὰ 34% ποσοστὸν, τὸ ὁποῖον δὲν ἐμφανίζει πλήρως τὴν εἰς ὄγκον αὐξήσιν τῆς ἀναλογίας τῶν ἐξαγωγῶν πρὸς τὰς εἰσαγωγὰς δεδομένου ὅτι οἱ ὅροι τοῦ ἐμπορίου τῆς Εὐρώπης ἐπεδεινώθησαν μεταξὺ τῶν δύο τριμήνων. Προστιθεμένου καὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ ὑπολοίπου τῶν ἀδήλων συναλλαγῶν, τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἰσοζυγίου τρεχουσῶν συναλλαγῶν τῆς Εὐρώπης κατὰ περίοδον Ἰουλίου—Σεπτεμβρίου ἀνήρχετο εἰς 250 ἑκατ. δολλᾶρια, ἢτοι περιορίσθη ὑπὲρ τὰ 48% ἔναντι τοῦ προηγουμένου τριμήνου, κατὰ 62,6% ἔναντι τοῦ ἀντιστοίχου τριμήνου 1949. Ἀφ' ἑτέρου ἡ θέσις τῆς Εὐρώπης ἐβελτιώθη καὶ ἐκ τῆς μειώσεως τῶν πληρωμῶν της εἰς δολλᾶρια πρὸς τὸν Καναδᾶν καὶ τὰς χώρας τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς εἰσροῆς εἰς τὴν Μεγάλην Βρεταννίαν δολλαρίων ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ ὑπολοίπου τῶν συναλλαγῶν τῶν χωρῶν τῆς στερλίνας πρὸς τὰς Ἑνωμ. Πολιτείας.

Εἰς τὰς ἐνδοευρωπαϊκὰς συναλλαγὰς, αἱ ὁποῖοι συνεχίζονται μὲ τὸν αὐτὸν ζωηρὸν ρυθμὸν, ἀξιοσημεῖωτον γεγονὸς ὑπῆρξεν ἡ ἴδρυσις τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως Πληρωμῶν», ἡ ὑποία ἐμελετᾶτο ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους ὡς ἐν ἀκόμῃ μέσον, παραλλήλως πρὸς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν εἰσαγωγῶν, διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς Ἐνοποιήσεως τῆς Εὐρώπης.

Ἡ μεταβολὴ τῶν γενικῶν διεθνῶν συνθηκῶν δὲν ἐπιτρέπει ἀσφαλῆ συμπεράσματα διὰ τὸ μέτρον κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ λειτουργία τοῦ δημιουργη-

θέντος μηχανισμού πληρωμῶν συνέβαλε καὶ δύναται νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν προώθησιν τῶν πολυμερῶν ἐνδο - εὐρωπαϊκῶν συναλλαγῶν καὶ εἰς τὴν πρόοδον πρὸς τὴν πλήρη μετατρεψιμότητα τῶν νομισμάτων τῶν συμμετεχουσῶν χωρῶν. Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πρώτου ἑξαμήνου τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος ἔφερον τρεῖς μόνον Χώρας πιστωτρίας αὐτοῦ τὴν Μεγάλῃν Βρεταννίαν, τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Πορτογαλίαν, Ἐκ τῶν ὑπολοίπων δὲ αἱ ὁποῖαι παρέμεινον ὀφειλέτριαι, ἡ Γερμανία παρουσίασε σοβαρὸν πρόβλημα ἐνδεικτικὸν ἴσως ὠρισμένων συμπληρώσεων, τῶν ὁποίων θὰ πρέπει νὰ τύχη τὸ σύστημα πληρωμῶν καὶ ἡ πολιτικὴ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν εἰσαγωγῶν.

IV

11. Ἐὰν κατὰ τὸ πρῶτον ἡμισυ τοῦ 1950 ἡδύνατο νὰ γίνῃ λόγος περὶ μιᾶς ὁμαλῆς καὶ σταθερᾶς ἐξελίξεως πρὸς τὴν λύσιν τῶν ἐξωτερικῶν δυσχερειῶν τῆς Εὐρώπης, οἱ παράγοντες οἱ ὁποῖοι προσδίδουν εἰς τὴν βελτίωσιν αὐτὴν ταχύτερον ρυθμὸν κατὰ τὸ δεύτερον ἡμισυ τοῦ ἔτους δὲν φέρουν πλέον ἐπαρκεῖς ἐγγυήσεις σταθερότητος. Ὁρισμένοι δὲ ἐξ αὐτῶν ἀποτελοῦν ἐκδηλώσεις ἀνωμαλιῶν εἰς τὴν ὅλην κατάστασιν τῆς Εὐρώπης. Ἦδη ἀπὸ τοῦ θριμῆνου αἱ μειωμένα εὐρωπαϊκὰ εἰσαγωγὰ εἶχον εἰς σημαντικὸν μέτρον ὡς αἷτιον τὰς δυσχερείας τὰς ὁποίας ἀπήντησαν διάφοροι χῶραι ἢ τὴν ἐπιφυλακτικότητά των, λόγῳ τῶν ἀβεβαίων τιμῶν, διὰ τὴν εἰσαγωγὴν ὠρισμένων πρώτων ὑλῶν, κυρίως βάμβακος καὶ ἐρίου καὶ εἰδῶν διατροφῆς, ὡς τὰ σιτηρὰ καὶ τὸ κρέας. Ἐξ ἄλλου ἡ τάσις αὐξήσεως τῶν εἰσαγωγῶν κατὰ τοὺς ἐπομένους μῆνας ἀπεικονίζει κυρίως ὑψωσιν τῶν τιμῶν τῶν εἰσαγομένων εἰδῶν ὅχι αὐξήσιν των εἰς ὄγκον, ὁ ὁποῖος ἀρχίζει νὰ ὑπόλειπεται τῶν ἀναγκῶν.

Ἡ ἐξέλιξις τῶν εἰσαγωγῶν—ἐξαγωγῶν τῆς Μεγάλῃς Βρεταννίας εἶναι ἐνδεικτικὴ τῆς ὅλης πορείας, τὴν ὁποίαν λαμβάνει τὸ ζήτημα τῶν ἐξωτερικῶν πληρωμῶν τῆς Εὐρώπης. Ἡ χειροτέρευσις τῶν ὄρων τοῦ ἐμπορίου τῆς χώρας ἐντείνεται ἀπὸ μηνὸς εἰς μῆνα. Δεδομένης δὲ τῆς φύσεως τῶν ἐξαγωγῶν τῆς Μεγάλῃς Βρεταννίας δὲν εἶναι πολλαὶ αἱ ἐλπίδες διὰ μίαν αἰσθητὴν βελτίωσιν τῆς σχέσεως τῶν τιμῶν εἰσαγωγῶν - ἐξαγωγῶν οἰανδήποτε ἄνοδον καὶ ἂν παρουσιάσουν αἱ τιμαὶ τῶν ἐξαγωγῶν, ὅταν ἐνσωματωθῇ πλήρως εἰς αὐτὰς τὸ ὑψηλότερον κόστος τῶν πρώτων ὑλῶν.

Ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ κατωτέρω πίνακος τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου τῆς Μεγ. Βρεταννίας διευρύνεται. Κατὰ τοὺς δύο πρώτους μῆνας τοῦ 1951 ἐπλησίασε τὰ £ 140 ἑκατ., ἐνῶ καθ' ὅλον τὸ προηγούμενον ἑξάμηνον δὲν εἶχεν ὑπερβῆ τὰ £ 128 ἑκατ.

Εἰς £ 000.000

	1950						1951	
	Ἰαν.	Φεβρ.	Σεπτ.	᾽Οκτ.	Νοέμβ.	Δεκέμ.	Ἰαν.	Φεβρ.
᾽Εξαγωγαὶ (Fob) . . .	181,7	161,0	180,5	211,6	222,1	196,1	222,9	183,2
Εἰσαγωγαὶ (Cif) . . .	201,4	181,6	193,9	223,0	234,9	239,3	297,9	247,8
᾽Ελλειμμα	19,7	20,6	13,4	11,4	12,8	43,2	75,0	64,6

᾽Άλλο γνώρισμα τῆς σχετικῆς ὀπισθοδρομῆσεως τὴν ὁποίαν σημειώνει ἡ ἐξέλιξις τῶν ἐξωτερικῶν πληρωμῶν τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, ἐν σχέσει πρὸς τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ 1950, εἶναι καὶ ἡ ἐλάττωσις τῶν ἐξαγωγῶν πρὸς τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας καὶ τὸν Καναδᾶν. ᾽Ενῶ μεταξὺ 1949 καὶ 1950 αἱ ἐξαγωγαὶ πρὸς τὰς Ἑνωμ. Πολιτείας εἶχον περίπου διπλασιασθῆ καὶ αἱ πρὸς τὸν Καναδᾶν εἶχον ἀυξηθῆ κατὰ 58%, τὰ ἀποτελέσματα τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου 1951 δεικνύουν ἔναντι τοῦ τελευταίου τριμήνου τοῦ 1950 μείωσιν τῶν ἐξαγωγῶν πρὸς τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας κατὰ 18% καὶ πρὸς τὸν Καναδᾶν κατὰ 30%.

᾽Εγκαταλείπεται πλέον ἡ ἐλπὶς εἰς τὴν Μεγ. Βρεταννίαν ὅτι τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιόν της, ἀφαιρουμένων τῶν δαπανῶν διὰ ναύλους καὶ ἀσφάλιστρα τῶν εἰσαγωγῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀποτελοῦν παθητικὸν κονδύλιον, θὰ ἐξηκολούθει νὰ παρουσιάζεται ἐνεργητικόν, ὅπως εἰς τὰ τέλη τοῦ 1950. ᾽Επὶ πλέον ἡ παθητικότης του θεωρεῖται ὡς ἀναγκαία, λόγω τῆς ἐπιτακτικότητος τῆς ἀυξήσεως τῶν εἰσαγωγῶν εἰς πρώτας ὕλας. Αὐτὸ δὲ ἀποτελεῖ πρόβλημα τὸ ὁποῖον ἀρχίζει νὰ ἀντιμετωπίζῃ ἡ εὐρωπαϊκὴ παραγωγὴ κατὰ τρόπον ἐντονώτερον καθ' ὅσον προχωρεῖ εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῶν ἀναγκαίων μετατροπῶν διὰ τὴν πολεμικὴν παραγωγὴν